

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

1. ЗАКОН УКРАЇНИ "Про вищу освіту"(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). Верховна Рада України. 2014
2. С. Кравченко Інноваційні освітні тренди: до постановки проблеми // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VII Міжн. наук.-практ. конфн. Суми, 2021. С.8-10.
3. Наказ Міністерства освіти України від 25.11.99 № 399 "Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності".
4. С. І. Дубінін Застосування інноваційних технологій як запорука підвищення ефективності та якості навчання у вищій школі // МЕДИЧНА ОСВІТА. 2016. № 4. С. 12-14.
5. Луценко Н.Л. Світові тенденції розвитку вищої освіти та ймовірні моделі університетів майбутнього // БІЗНЕСІНФОРМ № 6. 2019. С.115-120.

УДК 001.814:004.738.5:001.82

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОШУКУ ДОСТОВІРНИХ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ОНЛАЙН

Т.С. Сугаченко, О.М. Кананихіна,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Глобальні процеси, які відбуваються в сучасному світі, стали каталізатором трансформації традиційної системи освіти та науки. Діяльність сучасних закладів вищої освіти (ЗВО) реорганізується згідно з розвитком та використанням інформаційних технологій, як результат, відбувається формування єдиного освітньо-наукового простору.

Інформатизація освіти в Україні – один з найважливіших механізмів, що зачіпає основні напрями модернізації освітньо-наукової системи. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності наукових досліджень та освіти взагалі.

Виникає потреба навчити здобувача самостійно вирішувати типові й нетипові завдання, вести пошук інформації, постійно опановувати нові знання. Для реалізації цього необхідні нові підходи щодо організації навчальної діяльності та створення необхідних умов, зокрема це стосується організації та систематизації пошуку достовірних наукових джерел [1].

Пандемія прискорила довготривалі тенденції впровадження інформаційних та дистанційних технологій навчання. Багато нововведень, застосованих саме під час пандемії, стають корисними для здобувачів і після кризи.

Наукова діяльність студента, як правило, значною мірою базується на аналізі літературних документальних джерел, та визначається переважно навчальним процесом, тобто переліком дисциплін навчального плану та їхнім змістом, викладеним у навчальних програмах.

Для успішного виконання навчально-наукової роботи потрібно систематично здійснювати пошук достовірної та актуальної інформації. Така потреба виникає у здобувача в т.ч. вивченні теми лекції, підготовці до семінарського заняття, контрольної роботи, до заліків та іспитів; написанні рефератів, курсових, наукових, кваліфікаційних робіт, при підготовці доповіді для виступу на науковій конференції або на засіданні наукового гуртка.

Будь-яке наукове дослідження завжди передбачає пошук джерел інформації з метою їх опрацювання та використання у науковій роботі. Тому актуальним залишається питання використання правильної методики пошуку необхідних джерел інформації, яка, з одного боку, забезпечить швидкість отримання результатів, а з другого – їх глибину та корисність для науковця.

Під час навчання у ЗВО кожен здобувач за допомогою викладача формує індивідуальну систему пошуку, яка включає різні способи й прийоми [2].

Щоб інформаційний пошук був ефективним, слід насамперед чітко визначити тему, за якою добирається література, а також хронологічні, мовні, географічні межі, за якими вестиметься пошук інформації.

Рівень розвитку науки значною мірою визначається характером, достовірністю, цільовим призначенням інформації, яка одержана в результаті процесів пізнання. Інформація є теоретичним і експериментальним підґрунтям для досягнення мети наукових досліджень і вирішення поставлених завдань.

Існує думка, що вирішення науково-технічних проблем на 90 % залежить від наявної інформації і тільки на 10 % – від інтуїції.

Вміння працювати з літературою – складний творчий процес, а пошук джерел інформації для проведення наукових досліджень є одним із ключових етапів наукового дослідження.

За підрахунками спеціалістів, від 10 до 20 % науково-дослідних робіт можна було б не проводити, якби була правильно підібрана наукова інформація з проблеми, яка вивчається.

З метою пошуку достовірної та актуальної інформації слід звертатися до спеціальних Міжнародних наукометричних баз даних, які збирають та відповідним чином опрацьовують науково-технічну інформацію.

На сьогоднішній день існує велика кількість міжнародних систем цитування (бібліографічних баз): Web of Science, Scopus, Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef. Найавторитетнішими з них, індекси яких визнаються в усьому світі, є «Web of Science» і «Scopus».

Імпакт-фактор будь-якого журналу, який включено до бази Web of Science, можна дізнатися безпосередньо на сайті кожного журналу.

Scopus – найбільша в світі єдина мультидисциплінарна реферативна база даних, яка оновлюється щодня і є найбільшою базою даних наукових публікацій без повних текстів. Вона забезпечує якісну підтримку в пошуку наукових публікацій і пропонує посилання на всі існуючі цитати з обширного обсягу доступних статей. Scopus охоплює понад 18 тис. наукових журналів від 5 тис. наукових видавництв світу, включаючи 13 млн. патентів США, Європи і Японії, матеріали наукових конференцій.

Scopus на відміну від Web of Science в процентному відношенні набагато ширше відображає природні науки і техніку – 80 % [3].

Про достовірність вихідної інформації може свідчити не тільки характер першоджерел, а й науковий, професійний авторитет його автора, його приналежності до тієї чи іншої наукової школи, а також чинник часу. Для ідентифікації поглядів при зіставленні різних точок зору, а також для передачі без перекручування думки автора першоджерела можна використовувати цитати, їх використання визначається проблемами розробки теми. Поряд з прямим цитуванням, часто застосовують першоджерело, обов'язково звіряючи його з оригіналом.

Важливим етапом наукового дослідження є інтерпретація інформації – це дослідницька діяльність, пов'язана з тлумаченням змістової сторони наукового твору на різних його структурних рівнях через співвіднесення з цілістю вищого порядку. Зміст досліджуваного наукового явища в інтерпретації виявляється через відповідний контекст на фоні сукупностей вищого порядку. інтерпретувати отриманий результат.

Результати аналізу та інтерпретації джерел інформації мають бути узагальнені дослідником. Узагальнення наукової інформації дає можливість орієнтуватися в різноманітті об'єктів, ідентифікувати конкретний об'єкт у їх різноманітті, структурувати і групувати об'єкти й бути рішенням для визначених проблем.

На завершальному етапі роботи з літературою доцільно зробити порівняльний аналіз отриманої інформації. Це дозволить оцінити актуальність, новизну і перспективність інформації. За даними критичного аналізу слід зробити висновки, їх узагальнення дозволить методологічно правильно поставити і сформулювати тему дослідження, намітити цілі і конкретні завдання.

Наприкінці, можна виділити основні напрямки та рекомендації щодо покращення якості дистанційного інформаційного пошуку: розвиток та модернізація матеріальної бази та програмного забезпечення, удосконалення методичних та цифрових навичок, забезпечення корпоративного доступу до Міжнародних наукометричних баз даних. Саме системний всебічний підхід до організації дистанційного пошуку інформації забезпечить його ефективність в умовах сьогодення.

Список використаних літературних джерел:

1. Електронний ресурс. Режим доступу [<http://www.chteiknteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2021/v1/11.pdf>]
2. Електронний ресурс. Режим доступу [<http://www.vtei.com.ua/index.php/ua/2-uncategorised/606-mizhnarodni-naukometrychni-bazy-danykh-ta-indeksy-tsytuvannia>]
3. Електронний ресурс. Режим доступу [<https://ukr-socium.org.ua/uk/pro-zhurnal/mizhnarodni-ta-vitchiznyani-naukometrychni-bazi-danih/>]

УДК: 378.014.54:33.02.8

КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ЯК

145	ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Л.М. Сагач	317
146	ВПЛИВ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТАМИ ДЕЯКИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПОНЯТЬ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ТА МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ А.В. Вітюк, Н.В. Нужна	319
147	КОНСТРУЮВАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ О.Є. Сергєєва, С.Н. Федосов	322
148	ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ М.М. Мадані, О.Л. Гаркович	324
149	ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРИ ВИРШЕННІ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ С.Н. Федосов, О.Є. Сергєєва	326
150	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСТОСОВУВАНІ НА ЗАНЯТТЯХ З «ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ» І.І. Шофул	328
151	ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОНАХТ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ С.В. Халайджі, Д.В. Болтоматіс, Т.В. Захлевська	330
152	ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОФІЗИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ ТУРИСТІВ Р.С. Яготін, Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко	333
153	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В.В. Немченко	336
154	ОГЛЯД НОВІТНІХ ОСВІТНІХ ТРЕНДІВ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ К.В. Георгієш	337
155	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОШУКУ ДОСТОВІРНИХ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ОНЛАЙН Т.С. Сугаченко, О.М. Кананихіна	339
156	КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.М. Світий, С.О. Воїнова	342
157	АКТУАЛЬНІСТЬ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ НАБУТТЯ О.В. Коробкіна, ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	343
158	ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ПАТЕНТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ І.С. Дружкова	347
159	ПОЗИЦІЙНІ ОСНОВИ МАРКЕТИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ	350

Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції

«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.